

Mesura de Govern

La Setmana Blanca a Barcelona

**Actuacions de l'Ajuntament de
Barcelona adreçades a donar suport a
les famílies durant la setmana de
vacances escolars d'hivern**

Àrea de Benestar i Cohesió Territorial

**Ajuntament
de Barcelona**

1. Antecedents i context

1.1. Nou calendari escolar

L'establiment, per part del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, d'un nou període de vacances escolars d'hivern, basat en criteris pedagògics de racionalització de les jornades de descans dels alumnes, suposa unes noves necessitats per a les famílies de Barcelona, ja que, al nostre país, la major part de les vacances escolars s'havien concentrat en el període d'estiu.

El nou calendari té en compte exclusivament aspectes educatius, pretén evitar vacances excessivament llargues, les quals comporten la desconexió també excessiva de l'alumnat, i evitar la densitat d'hores lectives del segon trimestre de l'any, que esgota tant els alumnes com el professorat i les famílies. A més, vol escurçar el període estival de vacances dels alumnes i racionalitzar la resta de períodes lectius, aproximant-se al calendari escolar del model europeu. Té l'informe positiu del Consell Escolar de Catalunya i del Consell Escolar Municipal de Barcelona, que feia temps que reclamaven aquesta racionalització.

Als països europeus ja existeix una llarga tradició en la fragmentació dels períodes de vacances escolars. De la mateixa manera, els calendaris laborals s'han anat adaptant a aquesta situació fent que la majoria de les empreses recullin la flexibilitat en el gaudi de les vacances al llarg de tot l'any per tal d'adaptar-se a les necessitats de les famílies.

L'Ajuntament de Barcelona, malgrat no tenir competències, és conscient de la necessitat de les famílies de la ciutat d'harmonització entre la vida laboral i familiar durant aquest període i, per tal de facilitar-la, impulsa les actuacions contingudes en aquesta mesura de govern.

S'ha d'assenyalar que la necessitat d'harmonitzar el calendari laboral i l'escolar és un aspecte que ja va ser necessari impulsar en altres moments, quan **es van començar a programar activitats de vacances d'estiu i Campus Olímpia**. Aquesta programació va ser motivada pels canvis en les estructures familiars i la incorporació de les dones al mercat laboral, que va provocar que les famílies ja no es poguessin autoorganitzar durant les vacances escolars d'estiu. En aquell moment l'organització municipal va impulsar la programació d'activitats d'estiu, de la mateixa manera que ho fa ara en el context d'un nou calendari escolar.

Un altre tema a destacar és que **són les AMPA les organitzacions a través de les quals, segons estableix el Departament d'Educació, s'articulen les activitats**. L'Ajuntament de Barcelona es posa al costat de les Associacions de mares i pares, i també de les famílies, per facilitar-los les eines per a l'adaptació al nou calendari escolar.

1.2. L'Ajuntament de Barcelona i les polítiques públiques d'harmonització del temps de la ciutadania

A la nostra ciutat, al igual que en moltes capitals europees, estem treballant, des de 2003, amb l'objectiu de fer front a l'evidència contrastada de la necessitat de diversificar i harmonitzar els temps que tenen totes les persones, especialment donant suport a les famílies quan aquesta necessitat és evident.

Les polítiques públiques dels usos del temps desenvolupen accions i bones pràctiques que ofereixen solucions a algunes de les necessitats de gestió del temps que tenen les persones avui, tractant de millorar la seva vida quotidiana. Parteixen de la base d'entendre que la gestió del temps és un problema social i no una problemàtica privada. Per tant, converteixen l'administració en un agent actiu de canvis socials en la gestió del temps de les persones.

Partint d'aquestes línies d'actuació política, i davant del repte de les famílies de fer compatible el temps infantil, fora de l'horari lectiu, amb les necessitats horàries de mares i pares, l'Ajuntament de Barcelona ha impulsat el **programa Temps de Barri**. Aquest programa, adreçat a infants d'entre 3 i 16 anys, està present als 10 districtes de la ciutat. Es concreta amb l'obertura de **Patis Oberts** a la ciutat, activitats de **Temps en Família** i **activitats extraescolars artístiques, culturals i esportives** que s'oferten al llarg del curs escolar.

El **nou calendari escolar per al curs 2010-2011**, fixat pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, suposa l'avançament del curs escolar en una setmana de setembre i alhora disposar d'una **setmana de vacances escolars al mes de febrer o març**.

L'Ajuntament de Barcelona, en la línia de atendre les necessitats de la ciutadania, és conscient d'aquesta nova necessitat de conciliar el temps laboral i familiar, impulsant un **programa específic d'activitats per aquest període**.

2. Línies d'actuació

- **Diversificar i potenciar l'oferta educativa, cultural i de lleure** de la que disposaran les famílies durant aquesta setmana de vacances escolars d'hivern.

Per fer això, l'Ajuntament de Barcelona:

- Ha programat una oferta d'activitats lúdiques, culturals i educatives que facin possible l'harmonització familiar d'aquest temps de descans escolar.
 - Ha contactat amb diversos actors socials per promoure més diversitat en l'oferta de la nostra ciutat.
- **Disposar d'una nova modalitat de beques** per facilitar l'accés a les activitats de la setmana de vacances d'hivern a les famílies amb escassos recursos.
 - **Efectuar una comunicació conjunta de les activitats que s'oferten a la ciutat de Barcelona.**
 - **Programar activitats a tots els districtes, per garantir la igualtat d'oportunitats als nois i noies de la ciutat.**

3. Impuls i agents implicats

Aquesta mesura s'impulsa des de l'Àrea de Benestar i Cohesió territorial i es coordina des de la Direcció d'Usos del Temps amb la implicació i col·laboració imprescindible d'altres departaments municipals, **Consorci d'Educació, Consell de Coordinació Pedagògica, Institut Municipal d'Educació, Institut Barcelona Esports, Institut de Cultura de Barcelona, Consorci de Biblioteques, Àrea d'Acció Social i Ciutadania, Direcció de Joventut, Turisme de Barcelona, Transports de Barcelona i Àrea de Promoció Econòmica, i els diferents districtes de la ciutat.**

Així la mesura inclou:

- Un **primer recull de propostes culturals, de lleure i educatives**, realitzades en l'horari de treball de les famílies durant la setmana de vacances del 7 a l'11 de març del 2011 i que s'han treballat conjuntament amb diferents serveis públics i privats de la ciutat. Aquestes propostes s'aniran completant i enriquint fins al mes de gener en què es presentarà el total d'activitats ofertades.
- Preveu una **nova modalitat de beques per a aquestes activitats**.
- Manifesta la voluntat de produir una **publicitat conjunta de l'oferta a la ciutat de Barcelona**.

4. Població escolar que gaudirà de la setmana a Barcelona el curs 2010-2011

El nombre d'alumnes a la ciutat de BCN curs 2010-2011: centres públics, concertats i privats no concertats (segons les dades provisionals de matrícula a 25/08/2010 del Consorci d'Educació de Barcelona) són:

Educació Infantil (3-6):	41.158
Educació Primària (6-12):	78.869
ESO (12-16):	53.094
Total	173.121

5. Activitats i serveis

5.1 Activitats setmanals

Són serveis ofertats durant tota la setmana en franges horàries estables per a famílies que han de cobrir part o la totalitat de la jornada laboral.

Casals

S'ha promogut la implicació de les Associacions de mares i pares, com agents claus en l'organització de casals i activitats en el temps no lectiu dels infants, oferint-los tant acompanyament i suport tècnic, a través de les xarxes del Temps de barri i suport econòmic, a través de la convocatòria de subvencions per escoles obertes del Consorci d'Educació de Barcelona.

Activitats esportives

Es proposen ofertes diferenciades per a l'alumnat de primària i pel de secundària, impulsades per l'Institut Barcelona Esports, que consistiran en:

Primària:

- **Campus Olímpia.** Activitats esportives organitzades en les instal·lacions esportives municipals.
- **Casals d'Esport.** Activitats esportives organitzades en els centres educatius.
- **Propostes d'aprenentatges específics:** campus d'iniciació o de perfeccionament en disciplines concretes: atletisme, hípica, rugbi, beisbol... a grans equipaments singulars de la ciutat.

Secundària:

- **Tallers especialitzats** de cinc dies en una mateixa activitat física o esportiva organitzats en instal·lacions esportives municipals.
- **Programa setmanal:** organització d'activitats variades de poques hores en franges de matins o tardes.

Patis Oberts

S'obriran patis d'escoles al tots els districtes de la ciutat, dins el programa *Temps de Barri, Temps Educatiu Compartit* que es coordina des de la Direcció d'Usos del Temps i l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona.

Setmana Zoològica

Organitzada pel Zoo de Barcelona, organitzarà un casal amb activitats educatives d'acostament al món animal.

Activitats als museus

La majoria de museus oferiran a les escoles i als casals el mateix format d'activitat que en períodes de vacances de Nadal i estiu, tallers específics i visites dinamitzades d'aproximadament dues hores de durada. A més el Museu d'Història de la Ciutat organitzarà un casal durant tota la setmana.

5.2 Activitats puntuals

Són serveis ofertats en algun o alguns moments de la setmana en diferents franges horàries, adreçats a famílies que han pogut organitzar amb els seus recursos la majoria del temps però que cerquen algun espai afegit de distracció i lleure en algun moment.

Activitats de temps en família

S'oferirà una activitat per districte durant la setmana, en algun pati obert, dins el programa *Temps de Barri, Temps Educatiu Compartit* que es coordina des de la Direcció d'Usos del Temps i l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona.

Biblioteques

Es realitzaran activitats puntuals de lectura i teatre a onze biblioteques de la ciutat en horari de matí i a primera hora de la tarda.

Tibidabo

Està previst obrir el Camí del Cel de 12.00h a 16.00h de dilluns a divendres per a què pugui ser visitat per famílies i casals que ho desitgin.

Abonaments i descomptes familiars a diferents serveis turístics

Sota el lema "Al març viu la ciutat" per a diferents serveis turístics com: Bus Turístic, Mirador Colom, Metro Walks (itineraris per barris en Metro), Telefèric Montjuïc...amb la proposta d'aprofitar la setmana per poder fer de turista a la pròpia ciutat.

Activitats diverses organitzades per entitats partícips al Consell de Coordinació Pedagògica

Algunes entitats com, Zoo de Barcelona, la Casa Àsia, Drac Màgic Fundació Tàpies, Museu de la Música, Museu del Ferrocarril, Casa de la Radio i la Televisió, Teatre Nacional de Catalunya, que oferiran activitat puntuals com tallers, visites, itineraris

Activitats a casals i espais de joves

Organització de diverses activitats generals per públic jove i adolescent i activitats específiques de la Campanya *Informa't – per triar el teu itinerari acadèmic*.

5.3 Activitats transversals

L'Ajuntament, a més, oferirà suport tècnic i logístic per les diferents activitats (cessió d'espais i recursos per grups als centres cívics, biblioteques i ludoteques), oferirà suport a les AMPA per l'organització de casals a través de la xarxa de temps de barri, temps educatiu compartit i garantirà la difusió del ventall de recursos i serveis existents a través de la publicació d'una guia a la web i en paper.

5.4. Xarxa d'empreses NUST

Des de la Xarxa d'empreses en Usos del temps (NUST), impulsada per l'Ajuntament de Barcelona, està previst un debat per promoure, de forma pilot, algunes mesures que millorin aquesta harmonització en aquest primer any d'implementació de la setmana de vacances escolars d'hivern, amb l'objectiu que es disposi d'una important oferta d'activitats lúdiques, culturals i educatives per totes les famílies que ho necessitin. És per això que l'Ajuntament de Barcelona, amb aquesta mesura de govern, fa un primer pas en aquest sentit.